

Adresseliste

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

2011/6778 ART-VI-ELU

03.06.2011

Arkivkode:

Høring på revisjon av forskrift om forvaltning av hjortevilt

Direktoratet for naturforvaltning (DN) sender med dette forslag til forskrift om forvaltning av hjortevilt ut på høring.

Høringsfristen settes til 1. oktober 2011.

Bakgrunn

Gjeldene forskrifter trådte i kraft i 2002. I løpet av perioden etterpå er det flere endringer og utviklingstrekk som tilsier at en revisjon av forvaltningsforskriften er nødvendig.

Strategi for forvaltning av hjortevilt, [DN-rapport 8-2009](#), er et resultat av et omfattende arbeid over flere år, som også har involvert personer med bakgrunn fra de fleste aktuelle berørte forvaltningsnivåer, organisasjoner og sektorer. Strategien trekker opp viktige linjer for hvordan den framtidige forvaltning av hjorteviltressursen skal utøves, og om hvilke aktører som er sentrale i arbeidet med forvaltningen på alle nivå.

Fra og med 1. januar 2010 er fylkeskommunene innlemmet som et nytt forvaltningsorgan i viltforvaltningen, og har overtatt ansvaret på de fleste områder for de jaktbare viltartene, herunder også hjorteviltet, med unntak av villrein. Dette innebærer at det for elg, hjort og rådyr er fylkeskommunene som har førstelinjeansvaret på regionalt nivå, primært i rollen som tilrettelegger og koordinator. Pedagogiske og økonomiske virkemidler er fortsatt viktige, og fylkeskommunene har en viktig rolle med å bygge opp den faglige kompetansen på lokalnivået, både hos kommunene og hos jaktrettshaverne. Kompetanse, både i form av kunnskap og gjennomføringsevne, er avgjørende for å lykkes i den lokale forvaltningen. Kommunenes myndighetsansvar innebærer at det må utøves faglig skjønn i mange saker. Det kreves fagkunnskap og lokalkunnskap for å utøve et godt skjønn i viltforvaltningen innenfor de nasjonale rammene. En lokaltilpasset forvaltning vil nødvendigvis føre til noe forskjellig praksis mellom landsdeler og regioner, og fylkeskommunene vil ha en viktig funksjon i å kalibrere kommuner innenfor sin region.

De seinere års forskning på og overvåking av hjorteviltet har bidratt med betydelig ny kunnskap om de ulike artene. Ikke minst er bedre innsikt i artenes arealbruk av svært stor betydning for hvordan forvaltningen på alle nivå må legges opp. Moderne GPS teknologi har avdekket at en stor andel av individene i de ulike bestander benytter svært store arealer gjennom året, og at disse arealer i stor grad er større enn det som forvaltes av en enkelt kommune. Det er viktig at slik kunnskap både samles,

Besøksadresse:

Tungasletta 2

Postadresse:

Postboks 5672 Sluppen
N-7485 Trondheim

Telefon:

73 58 05 00

Telefaks:

73 58 05 01

Videokonf:

73 90 51 40

Internett:

www.dirnat.no

E-post:

Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:

Erik Lund

Telefon:

73 58 04 72

videreformidles og benyttes aktivt, og i den sammenheng er elektroniske verktøy som hjorteviltregisteret sentralt.

Villrein

Forvaltningen av *villrein* byr på spesielle utfordringer, både på grunn av det særskilte internasjonale ansvar Norge har for arten, og fordi villreinenes nomadiske livsførsel medfører at den krever store leveområder som oftest krysser både kommune- og fylkesgrenser. Bestemmelsene om forvaltning av villrein ble endret så sent som i 2007, og innebærer nå at den offentlige delen av forvaltningen ivaretas av ni *regionale villreinnemnder* som oppnevnes av direktoratet etter forslag fra de berørte kommunene, mens rettighetshaverne gjennom *villreinutvalget* fortsatt har ansvaret for drift av hvert enkelt villreinområde. Det har i forkant av denne høringen vært gjennomført en ekstern evaluering av den gjeldende villreinnemndstrukturen i regi av Østlandsforskning. På bakgrunn av denne har DN ikke funnet grunn til å foreslå endringer. Det er heller ikke foreslått endringer i den reviderte bestemmelsen om bestandsplaner for villrein fra 2007. På bakgrunn av mottatte signaler fra noen av villreinnemndene er det imidlertid tatt inn en presisering av villreinnemndas rolle, samt foretatt noen mindre justeringer i retningslinjene

Endringer i forhold til eksisterende forskrift

DN ønsker å presisere at dagens forvaltningsmodell er god, og at forvaltningen av hjorteviltressursen er alt overveiende av god kvalitet. Det er derfor ikke foreslått noen endringer som rokker ved den sentrale posisjon som rettighetshaverne og kommunene har. Ei heller er det foreslått endringer som endrer den grunnleggende modell med arealbasert forvaltning.

I den reviderte forskriften er det foretatt en del sentrale grep i forhold til tidligere forskrift av 22. mars 2002. Bever er tatt ut av forskriften selv om forvaltningsprinsippene for bever er ganske parallelle til hjorteviltet. Hjortevilt er nå rendyrket i denne forskrift, blant annet som en direkte konsekvens av de satsinger som er gjennomført de seinere år. DN vil i løpet av 2011 komme tilbake til en høring på nye forvaltningsregler for bever.

I forskriften av 2002 ble bestandsplanbegrepet løftet opp som en oppfølging av ”*Handlingsplan for hjortevilt mot år 2000*” og driftsplanprosjektet, der det var et nedfelt mål at forvaltningen av hjorteviltet skulle være planbasert. Den gjeldende forskriftens § 14 inneholder bestemmelser om at planen skal være i tråd med offentlige målsettinger, og i retningslinjene het det at; ”*Kommunen og /eller villreinnemnda må gjøre vedtak om målsettingen for forvaltningen av hjorteviltet i kommunen/villreinområdet.*” Det foreliggende forslaget til ny forskrift framhever kommunens overordna ansvar, gjennom å tydeliggjøre at det må utarbeides kommunale mål for utviklingen av hjorteviltstammene. Slike kommunale mål skal være både målbare og etterprøvbare.

Behovet for å samordne forvaltningen over administrative grenser er i stor grad tydeliggjort gjennom større merkeprosjekter på elg og hjort de seinere år, og i tillegg til å tilrå et interkommunalt samarbeid er også fylkeskommunen gitt myndighet til å iverksette slikt samarbeid.

Utarbeidelse av bestandsplaner som ledd i en planmessig forvaltning har vært en ønsket utvikling. Dette anses fortsatt som både en viktig og en riktig veg å gå for i tilstrekkelig grad å ansvarliggjøre rettighetshaversiden. Det er i eksisterende forskrifter ingen minimumskrav til hva som skal legges til grunn for godkjenning av bestandsplaner. DN ønsker å gi bestandsplanbegrepet et tydelig innhold og foreslår at slike områder skal forvalte et minimum av fellingstillatelser.

Et godt datamateriale er en forutsetning for å kunne utøve en god forvaltning. Hjorteviltregisteret er allerede etablert som en nasjonal database og saksbehandlingsverktøy, hvor de fleste kommuner er registrert som brukere. Bruken av registeret foreslås gjort obligatorisk for alle kommuner og villreinnemnder, noe som også vil bidra til å høyne registerets kvalitet og verdi, både for forvaltere og andre interesserte.

Bestemmelser som gjelder utøvelse av jakt og fangst på disse artene reguleres av forskrift 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst.

Det er vedlagt et høringsnotat med bakgrunn og begrunnelse for endringer i forhold til eksisterende forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever. Høringsnotatet kan lastes ned fra www.dirnat.no/horinger. Gjeldende forskrift 22. mars 2002 nr 151 om forvaltning av hjortevilt og bever finnes på <http://www.lovdata.no/for/sf/md/xd-20020322-0314.html>, og retningslinjene til denne finnes på <http://www.dirnat.no/multimedia.ap?id=45151>.

Høringsfrist

Frist for å avgi uttalelse settes til **1. oktober 2011**. Landsomfattende organisasjoner bes sammenfatte og oppsummere uttalelser fra sine lokallag før disse oversendes DN. Fylkeskommunene oppfordres til å sammenfatte uttalelser fra kommunene, som da bør oversende sine høringssvar til fylkeskommunen i god tid før ovennevnte frist.

Alle høringssvar sendes til postmottak@dirnat.no innen **1. oktober 2011**.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Yngve Svarte
Direktør, Artsforvaltningsavdelingen

Terje Bø

Adresseliste:

Offentlige forvaltningsorgan

Miljøverndepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO
Landbruks- og Matdepartementet, Postboks 8007 Dep, 0030 OSLO
Mattilsynet, Postboks 383, 2381 BRUMUNDDAL
Økokrim, Postboks 8193 Dep, 0034 OSLO
Statskog SF, Postboks 63 Sentrum, 7801 NAMSOS
Alle Statskogs regionkontor (sammenfattes av Statskog SF)
Fylkesmennene
Alle kommuner
Alle fylkeskommuner
Friluftsrådernes Landsforbund, Eyvind Lyches vei 23B, 1338 SANDVIKA
Norges Fjellstyresamband, Stortingsgt. 30, 0161 OSLO
Alle fjellstyrer (sammenfattes av Fjellstyresambandet)
Reindriftsforvaltningen, Postboks 1104, 9504 ALTA
Alle villreinnemndene
Sametinget, Postboks 144, 9735 KARASJOK
Finnmarkseiendommen, Postboks 133, 9811 VADSØ

Næringsorganisasjoner

Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Øvre Vollg. 9, 0158 OSLO
Norges Bondelag, Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO
Norges Skogeierforbund, Postboks 1438 Vika, 0115 OSLO
Norske Reindriftssamers Landsforbund, Postboks 508, 9255 TROMSØ
NORSKOG, Postboks 123 Lilleaker, 0216 OSLO

Fagetater og institusjoner

Agder Naturmuseum og Botanisk Hage AS, Postboks 1887 Gimlemoen, 4686 KRISTIANSAND
Universitetet for miljø- og biovitenskap, Institutt for naturforvaltning, Postboks 5003, 1432 ÅS
Norsk institutt for naturforskning, Postboks 5686 Sluppen, 7485 TRONDHEIM
Norsk Skogmuseum, Postboks 117, 2401 ELVERUM
NTNU Vitenskapsmuseet, 7491 TRONDHEIM
Institutt for biologi, Realfagbygget, NTNU, 7491 TRONDHEIM
Rana Museum, Fritjof Nansens gt. 22, 8624 MO I RANA
Statistisk Sentralbyrå, 2225 KONGSVINGER
Stavanger Museum, Muségt. 16, 4010 STAVANGER
Tromsø Museum - Universitetsmuseet, 9037 TROMSØ
Bergen Museum, Universitetet i Bergen, Postboks 7800, 5020 BERGEN
Biologisk institutt, Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Postboks 1066 Blindern, 0316 OSLO
Naturhistorisk Museum, Boks 1172 Blindern, 0318 OSLO
BFE- fak, Universitetet i Tromsø, 9037 TROMSØ
Norsk Polarinstitut, Framsenteret, 9296 TROMSØ

Interesseorganisasjoner

Alle villreinutvalg

Den Norske Turistforening, Youngstorget 1, 0181 OSLO

Foreningen Våre Rovdyr, Postboks 195, 2151 ÅRNES

Friluftslivets fellesorganisasjon, Nedre Slottsgt. 25, 0157 OSLO

Grunneiernes Frittstående Organisasjon, Sundet, 4536 BJELLAND

Miljøstiftelsen Bellona, Postboks 2141 Grünerløkka, 0505 OSLO

NOAH- for dyrs rettigheter, Osterhaustgt. 12, 0183 OSLO

Norges Buejegerforbund, Bølerlia 10, 0691 OSLO

Norges Jeger og Fiskerforbund, Postboks 94, 1378 NESBRU

Norges Naturvernforbund, Grensen 9B, 0159 OSLO

Norsk Kennel Klub, Postboks 163 Bryn, 0611 OSLO

Verdens Naturfond, Postboks 6784 St. Olavs plass, 0130 OSLO

Villreintrådet, Øystein Landsgård, 3630 RØDBERG